

“Temel Haklar, Adil Yargıla(n)ma, Hak Savucuları”

Türkiye’de Son İki Hafta (15-30 Haziran 2022)

15 HAZİRAN 2022 - Sokak sanatçısına “cumhurbaşkanına hakaret” cezası

‘İzinsiz’ mahlasını kullanan sokak sanatçısına ‘cumhurbaşkanına hakaret’ suçundan 1 yıl 2 ay 27 gün hapis cezası verildi. Sanatçı, ‘devletin egemenlik alametlerini aşağılamak’ suçundan ise beraat etti. Mahkeme ayrıca İzinsiz’in cumhurbaşkanı avukatına 5,100 lira ödemesine karar verdi.

‘İzinsiz’, Şubat 2020’de ressam Devrim Erbil’in Kabataş’taki bir reklam panosunda sergilenen İstanbul resminin üzerine, geçim sıkıntısı nedeniyle yaşanan intiharları konu alan bir müdahalede bulunmuştu. Yaptığı müdahale ay-yıldıza asılı bir insan silüetiydi. Tutuklanan sanatçı, bir süre sonra serbest bırakılmıştı.

Hakkında “devletin egemenlik alametlerini aşağılamak” suçlamasıyla dava açılan “İzinsiz”in önceki yıllarda sosyal medya hesabından paylaştığı diğer çalışmaları da “cumhurbaşkanına hakaret” suçlamasıyla iddianameye eklenmişti.

16 HAZİRAN 2022 - 16 gazeteci tutuklandı

Diyarbakır’da 8 Haziran günü sabaha karşı yapılan baskında gözaltına alınan 20’si gazeteci 2’si gazete büro çalışanından 16’sı 16 Haziran 2022 günü tutuklandı. Söz konusu baskınların PKK’nın “Basın Komitesi yapılanmasına” yönelik bir soruşturma kapsamında yapıldığı bilgisi basına yansdı. Tutuklama gerekçesi ise gazetecilerin “örgüt üyesi” olması iddiası.

22 kişi sekiz günlük gözaltı süresinin ardından 15 Haziran 2022 günü sabahı Diyarbakır Adliyesi’ne sevk edilmişti. Gözaltına alınanlardan 6 kişi (Esmer Tunç, Mehmet Yalçın, Kadir Bayram ve basın çalışanları Feynaz Koçuk ile İhsan Ergülen adli kontrol tedbirleriyle serbest bırakıldı.)

Abdurrahman Öncü, Aziz Oruç, Elif Üngür, İbrahim Koyuncu, Lezgin Akdeniz, Mazlum Doğan Güler, Mehmet Ali Ertaş, Mehmet Şahin, Neşe Toprak, Ömer Çelik, Ramazan Geciken, Remziye Temel, Safiye Alagaş, Serdar Altan, Suat Doğuhan ve Zeynel Abidin Bulut ise tutuklanarak cezaevine gönderildi.

Gazeteciler Mezopotamya Ajansı ve JINNEWS isimli medya kuruluşları ile Dicle Fırat Gazeteciler Derneği (DFG) ve Pel Yapım, Piya Yapım, Ari Yapım adlı üç prodüksiyon şirketinde çalışıyor.

17 HAZİRAN 2022 - “Onur Pikniği” linç tehdidi nedeniyle iptal edildi

İstanbul Üniversitesi öğrencilerinin Onur Haftası nedeniyle Beyazıt Yerleşkesi’nde düzenlemek istediği “Onur Pikniği”, AKP ve MHP’nin üniversite teşkilatları tarafından sosyal medyada hedef gösterildi.

Fakülte etrafında toplanan ve aralarında cüppeli, sarıklı kişilerin de bulunduğu gruplar, tekbirler eşliğinde sloganlar atarak etkinliğe izin vermeyecekleri tehdidinde bulundular.

Bunun üzerine etkinliğin iptal edilmesine karar verildi. Topluluğun Twitter hesabından yapılan açıklamada "Etkinliğimiz şeriatçı çetelerin linç tehditleri sebebiyle iptal edildi. Beyazıt çevresindeyseniz kalabalık gruplar halinde gezmemenizi ve güvenli bir şekilde Beyazıt'tan ayrılmanızı tavsiye ediyoruz" denildi.

20 HAZİRAN 2022 - Musa Anter davasında zamanaşımı riski

Diyarbakır'da 20 Eylül 1992'de öldürülen Kürt yazar ve gazeteci Musa Anter'in katledilmesine dair açılan dava zamanaşımı riskiyle karşı karşıya.

Musa Anter Davası 20 Haziran 2022 günü Ankara 6'ncı Ağır Ceza Mahkemesi'nde görüldü. Davaya 15 Eylül 2022 tarihinde devam edilecek. Böylece mahkeme zamanaşımına 15 gün kala bir duruşma daha yapacak. Dava 20 Eylül 2022'de zamanaşımına girecek.

Musa Anter davası JİTEM Ana davası ve 1993 yılında 'Yeşil' kod adlı Mahmut Yıldırım tarafından öldürülen Ayten Öztürk davasıyla birleştirilmişti.

Anter ailesi 22 Şubat 2000 tarihinde etkin soruşturma yürütülmediği gerekçesiyle AİHM'e başvurmuştu. AİHM 2007 yılında "yaşam hakkının hem maddi hem de usul açısından ihlal edildiğine" karar verdi. Bu arada 2004 yılında, İsveç'te yaşayan eski bir itirafçı olan Abdülkadir Aygan'ın pek çok faili meçhul cinayete ve JİTEM'in yapısına ilişkin itirafları 10 gün boyunca Ülkede Özgür Gündem gazetesinde yayınlandı. 2009 yılında Diyarbakır Özel Yetkili Cumhuriyet Başsavcılığı, eski JİTEM tetikçisi Abdülkadir Aygan'ın itiraflarını ihbar kabul ederek katliamdan 17 yıl sonra soruşturmayı yeniden başlattı. Aygan, Anter katliamının JİTEM'in önde gelen kadrosu tarafından planlandığını itiraf etmişti. Bunun üzerine PKK itirafçıları Cemil Işık, Ali Ozansoy, Abdülkadir Aygan, Hamit Yıldırım ve Yeşil kod adıyla tanınan Mahmut Yıldırım hakkında tutuklama kararı verildi ve uygulamada 20 yıllık zamanaşımı süresinin dolmasına çok kısa bir süre kala Hamit Yıldırım 29 Haziran 2012'de tutuklandı. 2013 yılında Hamit Yıldırım ile Yeşil kod adlı Mahmut Yıldırım, Abdülkadir Aygan ve emekli Albay Savaş Gevrekçi hakkında, "kasten insan öldürmek ve halkı silahlı isyana teşvik etmek" suçlarından yargılanmak üzere dava açıldı.

Davanın sürüncemede kalmasının sebebi, Adalet Bakanlığı'nın, İsveç'te bulunan sanıklardan JİTEM elemanı Abdulkadir Aygan'ın 2018 yılında yazılı savunmasının alınması talebiyle mahkemece müzekkere oluşturulmasına karşın kayıtsız kalarak, yanıt vermemesi. İsveç'te yaşayan Aygan'ın ifadesi bugüne kadar bir türlü alınmadı.

(Dava hakkında ayrıntılı bilgi: <https://www.failibelli.org/dava/musa-anter-davasi/>)

20 HAZİRAN 2022 - Pınar Gültekin davasında 'haksız tahrik' indirimi

Temmuz 2020'de Muğla'da üniversite öğrencisi Pınar Gültekin'i öldüren Cemal Metin Avcı yargılandığı davanın 20 Haziran 2022 günü görülen 13. Duruşmasında karar çıktı. Muğla 3'üncü Ağır Ceza Mahkemesi sanık Cemal Metin Avcı'nın ağırlaştırılmış müebbet hapisle cezalandırılmasına, ancak bu cezanın "haksız tahrik" sebebiyle 23 yıla indirilmesine hükmetti.

Cinayet sırasında yardım ettiği iddiasıyla hakkında müebbet hapis cezası istenen Cemal Metin Avcı'nın erkek kardeşi Mertcan Avcı ise beraat etti. Mahkeme heyeti Metin Avcı'nın annesi Ayten Avcı, babası Selim Avcı, eski eşi Eda Karagün ve ortağı Şükrü Gökhan Orhan'ın da, "delilleri yok etme ve gizleme" suçlarını işlediklerinin sabit olmaması nedeniyle beraatlerine karar verdi.

20 HAZİRAN 2022 - 30. Onur Haftası etkinliklerine yasaklama

Kadıköy ve Beyoğlu Kaymakamlığı bu yıl 30'uncusu düzenlenecek LGBTİ+ Onur Haftası etkinliklerini yasakladı.

Yasaklama kararlarında gerekçe "İlçemiz sınırları dahilinde huzur, güvenlik ve esenliğin korunması ve suç işlenmesinin önlenmesi" olarak açıklandı.

Karara dayanak olarak, 2911 Sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu'nun "Toplantının Ertelenmesi veya Yasaklanması" başlığını düzenleyen 4. Bölümü'ndeki 17. Madde gösterildi. Söz konusu maddede "Bölge valisi, vali veya kaymakam, millî güvenlik, kamu düzeni, suç işlenmesinin önlenmesi, genel sağlığın ve genel ahlâkın veya başkalarının hak ve özgürlüklerinin korunması amacıyla belirli bir toplantıyı bir ayı aşmamak üzere erteleyebilir veya suç işleneceğine dair açık ve yakın tehlike mevcut olması hâlinde yasaklayabilir" deniyor.

Yasağın 21 Haziran 2022 günü saat 00.01'de başlayacağı ve 27 Haziran 2022 günü saat 23.59'a kadar yedi gün uygulanacağı belirtildi.

24 HAZİRAN 2022 - Çocuk okurlara yönelik Çıtır Çıtır Felsefe dizisinden yedi kitaba "muzır neşriyat" kısıtlamaları getirildi.

Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı Küçükleri Muzır Neşriyattan Koruma Kurulu, Günışığı Kitaplığı'nın 'Çıtır Çıtır Felsefe' serisinde yer alan yedi kitabı "muzır yayın" ilan etti.

Kurula göre bu kitaplar "18 yaşından küçüklerin maneviyatı ve gelişimleri üzerinde muzır tesir yapacak nitelikte". Bu kararla Küçükleri Muzır Neşriyattan Koruma Kanunu'nun 4. maddesindeki sınırlamalara tabi olan yedi kitabın "reklam ve propagandasının yapılamayacak, açıkta teşhir edilemeyecek, okul ve benzeri yerlere sokulamayacak ve 18 yaşından küçüklerle satılamayacak".

Brigitte Labbe ve Michel Puech tarafından yazılan, Jacques Azam tarafından resimlenen, Azade Aslan tarafından Türkçeye çevrilen seride şu an Türkçede yayınlanmış 32 kitap bulunuyor. 10 yaşından büyükler için hazırlanan kitaplarda siyasal sistemler, inanç, ahlak, kıskançlık, yetişkin olmak ve taciz gibi temalar ele alınıyor.

Kurulun "muzır" olarak değerlendirdiği kitapların başlıkları şöyle: "Diktatörlük ve Demokrasi", "Oğlanlar ve Kızlar", "Aşk ve Dostluk", "İyi ve Kötü", "Küçükler ve Büyükler", "Beden ve Akıl", "Cesaret ve Korku".

25 HAZİRAN 2022 - Cumartesi Anneleri 900. hafta eylemine engel 16 gözaltı

Cumartesi Anneleri'nin, kaybedilen yakınlarının akıbetini sormak ve faillerin cezalandırılması talebiyle her hafta düzenledikleri oturma eylemlerinin 900'üncüsünde 16 kişi gözaltına alındı

Gözaltına alınanlar arasında İHD Eşgenel Başkanları Eren Keskin ve Öztürk Türkdoğan, İHD İstanbul Şube Başkanı Gülseren Yoleri'nin yanı sıra Cumartesi Anneleri eylemcilerinden Besna Tosun, Jiyan Tosun, Maside Ocak, Ali Ocak, Mikail Kırbayır, Hasan Karakoç, Hanife Yıldız, İkbâl Eren, Arat Dink, Jiyan Kaya ve Davut Aslan bulunuyor. Gözaltılar yaklaşık dört saat sürdü.

26 HAZİRAN 2022 - Onur Yürüyüşüne polis saldırısı

Resmi makamların 20 Haziran tarihinde gösteri ve yürüyüş yapılmasına yasak getirdiği Onur Haftası kapsamında, 26 Haziran 22 Pazar günü İstanbul'da düzenlenmek istenen LGBTİ+ Onur Yürüyüşü'ne polis izin vermedi. Yürüyüş yapmak isteyen 300'den fazla kişi gözaltına alındı. Gözaltına alınanlar arasında 2021 Onur Yürüyüşü sırasında da gözaltına alınan Fransa haber ajansı AFP'nin foto muhabiri Bülent Kılıç da vardı.

İzmir'de de Onur Yürüyüşü yapmak isteyenlerden 12 kişi gözaltına alındı.

İstanbul ve İzmir'de gözaltına alınanların tamamı, emniyetteki işlemlerin ardından serbest bırakıldı.

Resmi makamlar Onur Yürüyüşü'nün yapılmasını 2014 yılından bugüne izin vermiyor.

27 HAZİRAN 2022 - Polis baskını sırasında çıplak arama

Adana'da Binevş Kültür Sanat Derneği'ne ve evlere düzenlenen baskınlarda aralarında Halkların Demokratik Partisi (HDP) ve Demokratik Bölgeler Partisi (DBP) yöneticilerinin bulunduğu 35 kişi gözaltına alındı.

Baskınlar sırasında, polislerin evlerin kapılarını kırdığı ve yurttaşları darp ettiği, bir kadına zor kullanılarak çıplak arama yapıldığı bilgisi basına yansdı.

28 HAZİRAN 2022 - Demans hastası tutuklu Aysel Tuğluk savunma yapamadı

Kobani Davası'nın 14'üncü duruşması 28 Haziran 2022 günü görüldü. HDP'nin tutuklu eski milletvekili Aysel Tuğluk, duruşmaya SEGBİS ile katıldı ancak sağlık durumu nedeniyle savunma yapamadı. Tuğluk, mahkeme heyetine, "Benim özel bir durumum var. Hasta olduğum için kendimi ifade edemiyorum" dedi.

Tuğluk beş yılı aşkın süredir tutuklu. "Örgüt yöneticisi olmak" iddiasıyla yargılandığı davada 10 yıl hapis cezası bulunuyor. Tuğluk Kobani Davası davasında ayrıca yargılanıyor.

HDP'li siyasetçiye 2018 yılında yapılan tetkikler neticesinde demans ve alzheimer teşhisi konmuştu. Hapishanede tek başına hayatını sürdürmeyeceği tespit edilmesine rağmen tutukluluğu sürüyor.

30 HAZİRAN 2022 - Kemal Kurkut cinayetini görüntüleyerek haberleştiren gazeteciye hapis cezası

Gazeteci Abdurrahman Gök hakkında açılan davada 1 yıl 6 ay 22 gün hapis cezasına mahkum edildi.

Gazeteci Gök Diyarbakır'da 2017 yılındaki Newroz kutlamaları sırasında Kemal Kurkut'un polis tarafından öldürülmesini fotoğraflamıştı. Diyarbakır 5'inci Ağır Ceza Mahkemesi'nde görülen davada Gök, "örgüt üyesi olmak" ve "örgüt propagandası yapmak" iddiasıyla 20 yıla kadar hapis istemiyle yargılanıyordu. Karar davanın 5'inci duruşmasında verildi.

Abdurrahman Gök hakkındaki soruşturma, Kemal Kurkut'un polis tarafından vurulması anının fotoğrafını çektikten bir ay sonra, hakkında ihbar olduğu gerekçesiyle başlatılmıştı. Bu soruşturma kapsamında evi basılarak arama yapıldı. İlk soruşturmanın takipsizlik kararıyla sonuçlanmasının hemen ardından ikinci bir soruşturma daha açıldı. Bu soruşturmada da takipsizlik kararı çıktı. Gazeteci Gök 2018'de Terörle Mücadele Şubesi'ne çağrıldı. Hakkında yeni bir soruşturma açılmıştı. Soruşturma

dosyasındaki suçlamalardan telefonlarının dinlendiği, e-postalarının takip edildiği ortaya çıktı. Ancak bu üçüncü soruşturmada da takipsizlik kararı çıktı. İfadesini vermesinden bir gün sonra Gök, 9 Ekim 2018’de evi basılarak gözaltına alındı. 12 Ekim 2018’de, adli kontrol şartı ile serbest bırakıldı. Hakkındaki iddianame, gözaltına alınmasından yaklaşık iki yıl sonra, 24 Eylül 2020’de tamamlandı.

30 Haziran 2022 günü çıkan kararda Gök, “örgüt üyeliği” suçlamasından beraat etti; “örgüt propagandası” suçlamasından 1 yıl 6 ay 22 gün hapis cezası aldı. Mahkeme cezanın infazını erteledi. Mahkemede suçlama delilleri olarak gazeteci Gök’ün haber amaçlı çektiği fotoğraflar gösterildi.

(Ayrıntılı bilgi için: <http://pressinarrest.com/gazeteciler/abdurrahman-gok/>)